

DİJİTAL MEDYADA SUÇA YÖNELMİŞ ÇOCUKLARIN HABER METİNLERİNDEKİ TEMSİLİ¹

Digital Media Representation Of Children Directed To Crime

Halide TONGA

Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik ABD., Genel Gazetecilik Bölümü, Doktora Programı, İzmir/TÜRKİYE
ORCID: 0000-0002-4647-715X

Cite As: Tonga, H. (2021). "Dijital Medyada Suça Yönelmiş Çocukların Haber Metinlerindeki Temsili", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(49): 2172-2187.

ÖZET

Medya içeriklerinin, görsel, işitsel ve metin olarak dijital mecrada kolaylıkla dolaşıma sokulması, birçok kullanıcı tarafından paylaşılması, multimedya içeriklerinin çoğaltılabilmesi, gazeteci ve kamuoyu arasında internet üzerinden etkileşimin artması gibi yenilikler, iletişim araştırmalarında dijital medyada yer alan haberlerin de sıklıkla incelenmesine sebebiyet vermektedir. Haber metinlerinin sadece haber sitelerinde değil aynı zamanda sosyal medya hesaplarında da yer alması, paylaşılan haberlerin geleneksel medya pratiklerine göre çok daha hızlı şekilde paylaşımına neden olmaktadır. Bu nedenle, dijital ortamda gerçekleşen gazetecilik pratikleri, hızlı olma, tıklanma kaygısı, geri kalmama gibi içgüdüler üzerinden şekillenmeye başlamıştır.

Özellikle Google üzerinden yapılan aramalarda üst sıralarda yer alma isteği, birçok haber sitesinde oldukça önem taşımaktadır. Durum böyle olunca, yazılan haber ve kullanılan medya içeriklerinin etik kaygılardan uzaklaşması durumu söz konusu olmaktadır. Yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi, mekân ve zaman fark etmeksizin internet erişimi olan herkesin bu içeriklere ulaşabiliyor olması aslında eskisine nazaran çok daha fazla dikkat gerektirmektedir. Buradan yola çıkarak, medyada önemli bir temsil sorunu bulunan çocuklarla ilgili haberlerin gözden geçirilmesi uygun görülmüştür.

Bu çalışmada, 2018 ve 2020 yılları arasında, ana akım medya olarak nitelendirilen Hürriyet, Milliyet ve Sabah gazetelerinin çevrimiçi versiyonlarında bulunan 30 haber örneğinde, nitel ve nicel içerik analizi uygulanmıştır. Haber konuları, 'hırsızlık' başlığı ile verilen haberlerden seçilmiştir. Araştırmada cevabı aranan sorular şu şekildedir:

- Suça itilmiş çocuklarla ilgili haberlerde nasıl bir dil kullanılmaktadır?
- Haberlerin tutumu çocuk taraflı mıdır?
- Görüntü ve metinde çocukların kimlikleri açıklanmış mıdır?
- Haberlerde çocukların da açıklamalarına başvurulmuş mudur?
- Haber kaynakları nelerdir?
- Uzman görüşü alınmış mıdır?
- Çocukların haber aktörü olarak temsil ediliş şekilleri hakkında neler söylenebilir?

Araştırmada oluşturulan kategoriler ise şu şekildedir: Haber sayıları, haber dili, haber kaynakları, haberde metin ve görsel ilişkisi.

Sonuç olarak, elde edilen araştırma verileri doğrultusunda araştırma soruları yanıtlanmıştır. Destekleyici veriler elde edilmiş, çocuğun dijital medyada temsili üzerine etik ve habercilik pratikleri kapsamında öneriler getirilmiştir. Makale konusu ve araştırma örnekleme, güncelliği ve dijital medyadaki habercilik pratikleri üzerinden işleniş biçimi açısından özgünlük değeri taşıdığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk ve medya, çocuk temsili, dijital habercilik, gazetecilik etiği.

ABSTRACT

In communication researches, news in digital media are frequently examined. Because, Media contents are easily circulated in digital media as visual, audio and text, shared by many users, multimedia contents can be reproduced, there is an online interaction between the journalist and the public. The fact that news texts are included not only on news sites but also on social media accounts causes the shared news to be shared much faster than traditional media practices. So, in digital journalism practices have shaped by requests such as being fast, anxiety about clicking and not being behind.

Many news sites have desire to rank high in searches on Google and this situation is very important for them. So, it is possible that the news written and the media content used diverge from ethical concerns. Journalists should be much more care than before because, everyone has internet access regardless of age, gender, education level, place and time. Based on this, it was deemed appropriate to review the news about children who have an important representation problem in the media. In this study, between 2018 and 2020 years, qualitative and quantitative content analysis will be applied to 30 news samples found in online versions of Hürriyet, Milliyet and Sabah newspapers, which are considered as mainstream media. News topics are selected from the news with the "theft" title. The questions to be answered in the research are as follows:

- What kind of language is used in the news about children who are pushed into crime?
- Is the attitude of the news child-biased?
- Have the identities of the children been revealed in the image and text?
- Have the statements of children been consulted in the news?
- What are the news sources?

¹ Bu çalışma, CIDA 2020, Dijital Çağda İletişim-The 2nd Communication in the Digital Age Symposium'da sözlü olarak sunulmuştur. Bu çalışma, yayınlanmamış metnin ayrıntılı ve gözden geçirilmiş halidir.

- Has expert opinion been received?
- What can be said about the way children are represented as news actors?

The categories created in the research are as follows: News issues, news language, news sources, text and visual relation in news.

As a result, research questions will be answered in line with the research data obtained. If supportive data are obtained, suggestions will be made within the scope of ethics and journalism practices on the representation of the child in digital media. It is thought to have a value of originality in terms of the article subject and research sample, its timeliness and the way it is processed through the journalism practices in digital media.

Keywords: Child and media, child representation, digital journalism, journalistic ethics.

1.GİRİŞ

Haber metinlerinin temsili konusu iletişim araştırmalarında sıklıkla ele alınmaktadır. Haber aktör veya aktörlerin çocuk veya çocukların olduğu metinlerde de bu durum insan/çocuk odaklı yaklaşımla ele alınmaktadır. Çocukların haber konusu olduğu haberler kamuoyu tarafından ilgi çekici bulunabilmektedir.

Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması, gazeteciliğin dijitalleşmesi, hız, sosyal medya ve diğeri paylaşım ağları sayesinde haberler anlık olarak yayınlanıp dolaşıma girmektedir. Dolayısıyla suçla yönelmiş çocukların da korunmaya muhtaç olması sebebi ile haber dili, görseli ve ayrıntılı içeriği oldukça önem taşımaktadır. “Medyanın, toplumsal düzenini önemli ölçüde tehdit eden bir fiil olan ve cezai yaptırıma bağlanmış olan suç hakkında insanları bilgilendirmesi son derece normaldir. Bunun yanında suçluluğun, suçun işleniş şekillerinin, yapılan yargılamaların ve verilen cezaların yüzyıllardır insanların ilgisini çekmesi de suç haberlerinin medyada geniş yer bulmasının diğeri bir sebebidir” (Karakehya, 2013:736). Dolayısıyla, suçla ilgili haberler medyada geniş yer bulmakta ve söz konusu aktör çocuk olunca da çocuğun medyada temsili konusunda bazı sorunlar doğabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, suçla yönelmiş çocukların dijital medyada en fazla tıklanma oranına sahip gazeteler arasında yer alan Hürriyet, Milliyet ve Sabah gazetelerinin çevrimiçi versiyonlarında nasıl temsil edildiğini ortaya koymak ve çocuk odaklı habercilikle ilgili öneriler getirmektir. Çalışmanın kuramsal bölümü çocuk ve medya temsili üzerine oluşturulmuştur. Araştırma bölümünde ise, bahsi geçen üç gazetede yer alan ve örneklem olarak seçilmiş toplam 30 habere 9 kategoride içerik analizi yöntemi ile nicel ve nitel analiz uygulanmıştır. Oluşturulan kategoriler şu şekildedir: Haber sayıları, haber konuları, haber kaynakları, haberlerin tutumu, haber içeriği (fotoğraf/video kullanım oranı), fotoğraf içerikleri, video içerikleri, haberlerin dili-ana başlıkta, haberlerin dili-metin içerisinde. Elde edilen bulgular değerlendirilerek sonuç bölümünde çocukların suçla ilgili haber konularında nasıl ele alındığı konusunda habercilik karnesi oluşturulmaya çalışılmıştır.

2. ÇOCUK KİMDİR? NE ZAMAN SUÇLU OLUR?

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 6/b maddesine göre, “Henüz 18 yaşını doldurmamış kişi” çocuktur. 18 yaşını doldurmamış kişiler, Türkiye'deki hukuk düzeninde çocukların sahip olduğu haklardan yararlanırlar.

TCK yaş küçüklüğünü, çocuğun cezalandırılmasını engellemek amacıyla bir sınır olarak koymuştur. 31'inci maddesinde; bir fiil işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış çocuklar hakkında ceza kovuşturması yapılamaz, ancak, bu çocuklara özgü güvenlik önlemleri uygulanabilir. (TCK, m.31)

TCK 18 yaş altındaki çocukları kademeli olarak ceza indirimlerinden yararlandırmaktadır. 15 yaşını doldurmuş olup da 18 yaşını doldurmamış çocuklar da hapis sürelerinden indirim yapılarak korunurlar. 15 yaşını doldurmamış olanlarda bu indirim daha fazladır. Ancak, 18 yaşını doldurmamış olanlar da müebbet hapis dışındaki cezalarını üçte biri indirilir ve bu durumda her fiil için verilecek hapis cezası on iki yıldan fazla olamaz. (m.31/3)

“Çocuklar kendine ait özel algılayışları ve gereksinimleri olan varlıklardır. Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye (ÇHS) göre çocuk, hak ve özgürlük sahibi bağımsız bir birey, çocukluk ise bir varoluş tarzıdır. Bir statüyü tanımlayan çocukluk kavramı, 0-18 yaş arasını kapsar” (Salman, 2019:10).

Philippe Aries'in Batı Avrupa'da orta çağlarda çocukluğun bilinmediğini, bu dönemde çocuğun olduğunu ama çocukluk duygusunun (le sentiment de l'enfance) bulunmadığını, dolayısıyla çocukluğun toplumsal bir kurgu (la construction sociale) olduğunu ileri sürerken kastettiği budur. Aries'in çocukluk düşüncesinin Batı'da son dört yüz yıla ait bir icat (la decouverte de l'enfance) olduğu iddiasının evrensel geçerliliği tartışılrsa da çocuğa ilişkin düşünce, değer ve pratiklerin hep yeniden kurulması anlamında çocukluk

tarihseldir. Çocukluk çeşitlilik arz eden bir fenomendir. Çocuk ve çocukluk konusunda her dönem ve toplum/kültür için benzer kalıplardan bahsetmek zordur (Aries, 1973).

Kısacası, çocukluk sosyal bir pratik ve bireyin çocuk yaşlardaki sosyal gerçekliğini ifade etmek adına kullanılan bir terim olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sosyal inşa sürecinde çocukluk da tarihsel olarak değişen kültürel bir yapıdır. Tek bir çocukluk anlayışı olmasa da evrensel olarak çocukların yetişkinlerden farklı bireyler olarak değerlendirildiğini söylemek mümkündür.

2.1. Çocuklar Ne Zaman Haber Oluyor?

Genellikle başına “kötü”, “trajik”, “dehşet” bir olay geldiğinde, istismara, şiddete, tecavüze maruz kaldığında, kaçırıldığında, öldürüldüğünde ya da bir kazada hayatını kaybettiğinde, Suça itildiğinde... (Salman, 2019:18).

Haberlerde çocukları damgalayan, etiketleyen bir dil de kolaylıkla kullanılabilir. “Sokak çocuğu”, “tinerci”, “kapkaççı”, “suçlu çocuk” gibi ifadeler bunun örneklerinden. Çocuk, yetişkinler gibi mahkeme kararı yoksa “suçlu”, “hırsız”, “katil” değildir. Bu, “masumiyet ilkesinin” ihlali. Çocuğa özgü adalet anlayışına da aykırı. Haberlerde çocuğu tanımlayan “başarılı”, “güzel”, “üstün”, “yaramaz”, “fakir” gibi pek çok sıfat kullanılıyor. İçlerinde olumlu gözükenerler olsa bile bu tür sıfatlar çocukları ayırıştırıyor, ayrımcılığa yol açıyor. Medyanın dilindeki ayrımcılık, haberin sunuşunda da görülebilir. Örneğin; ebeveynleri yüksek sosyo-ekonomik düzeyden olan bir çocuğun kanunla ihtilafa düşmesi tekil ya da olağan dışı bir örnek olarak sunulurken yoksul bir çocuk potansiyel “suçlu”, “hırsız”, “katil” olarak tanımlanabiliyor. (Salman, 2019:23).

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 40'inci maddesine göre, hakkında ceza kanununu ihlâl iddiası veya ithamı bulunan her çocuk haklarındaki suçlama yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılmak ve kovuşturmanın her aşamasında özel hayatının gizliliğine tam saygı gösterilmesine dair hakları bulunmaktadır. Dünyadaki birçok ülkenin 1989 yılında kabul ettiği uluslararası bu sözleşmeye göre, taraf devletler çocuk haklarını herhangi bir suç ile ilişkilendirildiği her anda daha titiz korumakla yükümlü olmaktadır.

Madde 16'ya göre ise, hiçbir çocuğun özel yaşantısına, aile, konut ve iletişimine keyfi ya da haksız bir biçimde müdahale yapılamayacağı gibi, onur ve itibarına da haksız olarak saldırılamaz. Bu madde ile çocukların onur ve itibarları taraf devletlerin yasalarınca güvence altına alınmaktadır.

2.2. Çocukların Medyada Temsili

“Medyada çocukların nasıl temsil edildiklerinde baktığımızda çoğunlukla medya gündeminde yetişkinlerle eşit oranda yer almadıklarını; haber öykülerine konu olduklarında ise şiddet veya kazaya maruz kalmış pasif ve sessiz “kurbanlar” veya bizzat şiddet ve potansiyel tehlikenin kaynağı veya öznesi olarak işaret edildikleri görülmektedir. Çocuklar popüler yayıncılık politikası nedeniyle birer reyting (rating) veya rutin haber malzemesi olarak algılanmakta ve rutinleşen gündelik haber üretim pratiği içerisinde tüketilip atılmaktadır. (Alankuş vd., 2007).

“Türkiye’de ve dünyada yapılan araştırmaların bulgularına göre çocuklarla ilgili kalıp yargıları şöyle sıralamak mümkündür:

Çocukların ciddi bir şekilde ifade ettikleri görüşlerin yetişkinleri güldürmek için kullanılması.

Habere cazibe katmak için şirin çocukların kullanılması.

Çocuğun özsaygısı veya yetişkinin çocuğa olan saygısı adına hiçbir katkısı olmadığı halde, duygu sömürüsü yapmak için çocukların sefil durumlardaki fotoğraflarının ve tasvirlerinin kullanılması.

Çocuklara büyüklük taslanması ve tepeden bakılması.

Çocuklar konuyu daha iyi bildikleri halde yetişkinlerin çocuklar adına konuşması.

Çocuklara sirk hayvanları gibi gösteri yaptırılması.

Yetişkinlerin çocukların bilgisizliğini ortaya sermesi.

Yetişkinlerin çocukları kendi ağızlarında konuşmalarını veya sözlerini kesmeleri.

Çocuklar pasif olmadıkları halde öyleymiş gibi gösterilmeleri.

Genç insanların, “gençlik” adı verilen sorunlu bir grupta toplanarak adlandırılmaları.

Kanunla ihtilaf, madde bağımlılığı, sokakta yaşama gibi durumlarda ise toplumun huzurunu “tehdit edenler” olarak göstermek.” (Unicef Çocuk Hakları ve Gazetecilik Uygulamaları, Dublin Enstitüsü 2007: 37,38).

3. ARAŞTIRMA VE BULGULAR

3.1. Araştırmanın Amaç ve Yöntemi

Bu çalışmada, suçla ilgili haberlerde aktör konumunda olan çocukların medyada çocuk odaklı temsiliyetlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu bağlamda, haber metin ve görsellerdeki örtük anlamları açığa çıkarmaya yarayan içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. Elde edilen bulgular nitel ve nicel olarak haber örnekleri ile birlikte değerlendirilmiştir.

İçerik çözümlemesi, iletişimin görünen içeriğinin nesnel, nicel ve sistematik olarak betimlemesini amaçlayan bir araştırma tekniğidir (Bilgin, 2006:4). Bu teknikte ise kategorisel analiz uygulanmıştır. Buna göre oluşturulan kategoriler şu şekildedir:

- 1.Haber Sayıları
- 2.Haber Konuları
- 3.Haber Kaynakları
- 4.Haberlerin Tutumu
- 5.Haber İçeriği (Fotoğraf/Video Kullanım Oranı)
- 6.Fotoğraf İçerikleri
- 7.Video İçerikleri
- 8.Haberlerin Dili-Ana Başlıkta
- 9.Haberlerin Dili-Metin İçerisinde

Tablo 1: Haber Sayıları

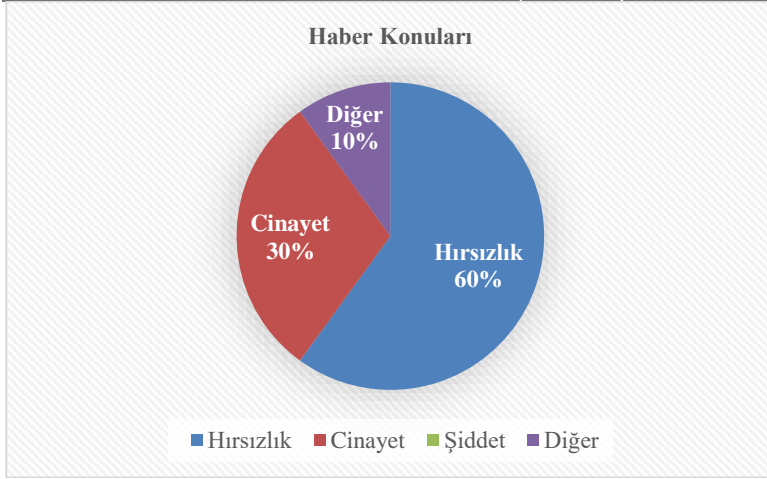
Gazeteler	Haber Sayıları
Hürriyet	10
Milliyet	10
Sabah	10
Toplam	30

Tablo 1’e göre, ana akım medyada yer alan ve çevrimiçi versiyonları bulunan Hürriyet, Milliyet ve Sabah gazetelerinden 2017-2020 yılları arasındaki toplam 30 haber içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

Tablo 2: Haber Konuları

Haber Konuları	Gazeteler			
	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Hırsızlık	6	7	7	20
Cinayet	3	1	2	6
Şiddet		2	1	3
Diğer	1			1

Tablo 2’de haber konuları gösterilmektedir. Haber konuları, çocuk/hırsızlık, suç, cinayet, şiddet, ölüm kavramları olarak kategorilendirilmiştir. Suça yönelmiş çocukların hangi konulardaki içeriklerde daha fazla haber aktörü olarak bulunduğunu saptamak amaçlanmıştır. Buna göre, toplam 30 haberin 20’si hırsızlık, 6’sı cinayet, 3’ü şiddet ve 1’i ise diğer kategorisinde yer alan suçlara rastlanmıştır.

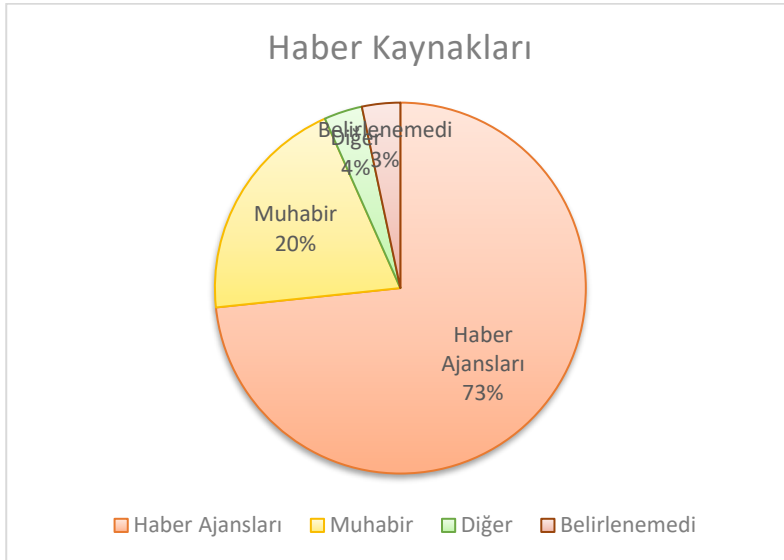
Şekil 1: Haber Konuları

Şekil 1’de haber konularının yüzdelik oranları gösterilmektedir. Haber konularının yüzdelik dağılımları ise şu şekildedir: Hırsızlık veya çalma konusu ile ilgili haberler yüzde 60, cinayet yüzde 30, diğer şiddet içerikli haberler ise yüzde 30’dur.

Tablo 3: Haber Kaynakları

Haber Kaynakları	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Haber Ajansları	6	8	8	22
Muhabir	4	-	2	6
Diğer	-	1	-	1
Belirlenemedi	-	1	-	1

Tablo 3’te gösterilen haber kaynakları kategorisi, haber ajansları, muhabir, diğer ve belirlenemedi olarak kodlanmıştır. Buna göre, en fazla haber kaynağının toplam 22 haber ile haber ajanslarının olduğu görülmüştür. 6 haberin muhabir kaynaklı olduğu görülmüş, Milliyet gazetesindeki bir haberin kaynağı ise tespit edilememiştir. Diğer kategorisinde yer alan haber ise, Milliyet gazetesinde Sabah’tan aktarılarak yapılan 22 Eylül 2019 tarihli “Dehşet apartmanı! Annesini aldattığını düşündüğü babasını...” başlıklı haber olarak tespit edilmiştir.

Şekil 2: Haber Kaynakları

Şekil 2’de haber kaynaklarının yüzdelik dilimleri ise şu şekilde belirlenmiştir; haber ajansları yüzde 73, muhabir kaynaklı haber oranı yüzde 20, belirlenemeyen yüzde 4, diğer ise yüzde 3 olarak görülmüştür.

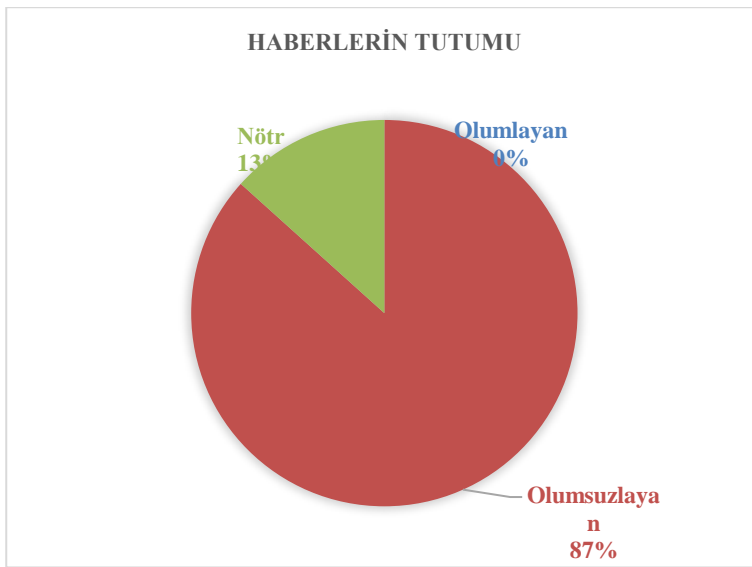
Tablo 4: Haberlerin Tutumu

Haberlerin Tutumu	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Olumluyan	-	-	-	0

Olumsuzlayan	7	9	10	26
Nötr	3	1	-	4

Haberlerin tutumu kategorisinde, olumlayan, olumsuzlayan ve nötr haber sayıları Tablo 4'te gösterilmiştir. Buna göre, haberlerin tutumu metin içerisinde çocuk odaklı yaklaşım sergilenip sergilenmediğine göre, işlenen suçun 'suçlu'su olarak çocuk/ların gösterilip gösterilmediğine göre belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, örneklem çerçevesinde incelenen 30 haberin 26'sı çocuk odaklı habercilik anlayışından uzak ve çocuğu olumsuzlayan bir haber dili kullanılarak inşa edilmiştir. 4 haber ise nötr kategorisinde yer almış ve 5N1K haber kuralına göre yazılmış polis-adliye haberi stilinde verilmiştir. Olumlayan yani çocuk odaklı bir dikkatle yazılan haber metnine ise rastlanmamıştır.

Tam bu noktada Ayşe İnal'ın yapısal yanlılık kavramından bahsetmek yerinde olacaktır. İnal'a göre; "Bu anlayışı benimseyenlerin, tarafsız ve nesnel gazetecilik anlayışları içinde yorum olarak neyi kastettikleri açık. "Ben böyle düşünüyorum" ifade biçiminin habere girmemesi, diğer bir deyişle haber metinleri içinde birinci tekil şahsa dayanan anlatımın kullanılmaması, tarafsız sunumun sağlanması için yeterli bir koşul olarak görülmekte. Oysa gazeteciler böylesi anlatım biçimlerinden kaçınarak pekâlâ "yorum" yüklü, "tarafli" ve hiç de "nesnel" olmayan haberler yazabilmektedirler"(İnal, 1995:113).

Şekil 3: Haberlerin Tutumu

Şekil 3'te haberlerin tutumlarının yüzdeleri gösterilmektedir. Haberlerin tutumlarının yüzdeleri olumsuzlayan yüzde 87, nötr ise yüzde 13 olarak belirlenmiştir.

Tablo 5: Haber İçerikleri

İçerik	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Fotoğraf Kullanımı	8	5	9	22
Video Kullanımı	2	5	1	8
Kimlik Anlaşılabilirliği	1	1	1	3
Adres Verilmesi	2	1	2	5

Haber içeriklerini belirlemek amacı ile oluşturulan Tablo 5'teki kodlama tablosunda ise, haberlerde fotoğraf ve video kullanımı, anlaşılabilir kimlik ve adres olup olmadığı kategorilendirilmiştir. Buna göre, 30 haberin 22'inde fotoğraf, 8'inde ise video kullanılmıştır. Kimlik anlaşılabilirliği içerikli haber sayıları Hürriyet 1, Milliyet 1 ve Sabah gazetesi 1 olmak üzere toplam 3 haber tespit edilmiştir. Ayrıntılı açık adres ya da anlaşılabilir adres verilen haber sayısı ise Hürriyet 2, Milliyet 2 ve Sabah gazetesi 2 olmak üzere toplam 5 adet tespit edilmiştir.

Fotoğraf ve video kullanımı haberin gerçekliği meselesi ile doğrudan ilişkilendirilmektedir. Haberin gerçek olaylardan beslenmesi, olguların süzgeçten geçirilerek belirli bir tarzda yeniden inşa edilmesi durumu göz ardına atmaktadır. Olayların var oluş anlarına ilişkin kareler okuyucuda habere ilişkin inandırıcılığı kuvvetlendirmektedir. Özellikle dijital çağ ile birlikte, kitle iletişim araçlarının dolaşımının sıklıkla bireyler tarafından kullanılıyor olması, görüntülerin hızlı şekilde yayılmasına ve kulaktan kulağa aktarılır gibi

nihayetinde yanlış anlaşılmaya sebebiyet verebilmektedir. Bu durumun yanı sıra, olay ve olgularına ilişkin anında ve yerinden görüntülere birçok kullanıcı kolaylıkla erişim sağlayabilmektedir.

Suçta yönelmiş çocuklara ilişkin inşa edilen haber metinlerinin içerisinde kullanılan fotoğraf ve videolar, haber aktörü haline gelen çocukların kimliklerinin açığa çıkmasına neden olmaktadır. Ayrıca, haber metinlerinin içerisinde kısaltılarak veya kısaltmadan verilen isimler, ayrıntılı muhit betimlemeleri de olaya ilişkin aktör ve adresin açıkça anlaşılır hale gelmesine yol açmaktadır. Örneğin, Sabah gazetesinin 21 Mart 2018 tarihli “Ağabey Katili Çocuğa 10 Yıl Hapis Cezası” başlıklı haber metni içerisinde ağabeyin adı ve soyadı açıkça verilmiş, suça yönelen çocuğun adı açıkça verilmiş fakat soyadı kısaltılarak verilmiştir. Bu haber, kimlik anlaşılabilirliği kategorisinde değerlendirilmiştir. Sabah gazetesinin 19 Kasım 2017 tarihli “Karakol bahçesinde, 13 yaşındaki çocuk, 14 yaşındaki çocuğu vurdu” başlıklı haber metni içerisinde, isimler kısaltılarak verilmiştir. Fakat olayın geçtiği mahalle ve cadde açıkça verilmiştir. Bu haber ise, adres anlaşılabilirliği kategorisinde değerlendirilmiştir.

sabah.com.tr/guney/2018/03/21/agabey-katili-cocuga-10-yil-hapis-cezasi

SABAH SON DAKİKA GÜNDEM EKONOMİ YAŞAM SAĞLIK DÜNYA

Ağabey katili çocuğa 10 yıl hapis cezası

Giriş Tarihi: 21.3.2018 ABONE OL Google News

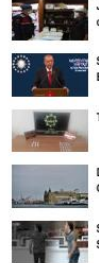
Adana'da kendisine kötü davrandığını ileri sürdüğü ağabeyi Engin Okumuş'u tüfekle öldüren 15 yaşındaki A.O.'nun yargılaması sona erdi. Kendisini ve ailesini sürekli darp ettiğini iddia ettiği ağabeyini korkutmak isterken öldürdüğünü ileri süren yaşı küçük sanık, "Pişmanım" dedi. Anne ve babanın şikayetçi olmadığı çocuk önce ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırıldı. Hakkında haksız tahrik, yaş küçüklüğü ve iyi hal uygulanan sanığın cezası 10 yıla indirildi. Adana 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan A.O. ilk duruşmadaki ifadesini tekrarlayarak, "Uyuşturucu kullanır, bana da sattırmaq isterdi. Olay günü de bu yüzden darp edildim. Eve gittiğimde babamla tartışırken gördüm. Elini kaldırıncaya korkutmak için 2 kez ateş ettim. Pişmanım" dedi.

Hürriyet gazetesinin 6 Aralık 2017 tarihli, 'Çocuk şoföre' 4 yıl 2 ay hapis” başlıklı muhabir kaynaklı bir haberinde, olayın geçtiği ilçe verilmiş ve suça yönelen çocuğun aile yakınlarının sansürlü fotoğrafı yayınlanmıştır. Bu haber de adres ve kimlik anlaşılabilirliğine örnek olarak değerlendirilmiştir. Milliyet gazetesinin ise, 22 Eylül 2018 tarihli “Dehşet apartmanı! Annesini aldattığını düşündüğü babasını...” başlıklı haberinde, suça yönelen çocuk ve mağdurun ismi açıkça verilip soy adı kısaltılmıştır. Çocuğun fotoğrafı haber metni içerisinde yer almamaktadır fakat mağdur baba ve annenin fotoğrafları sansürlü açık şekilde verilmiştir. Buna göre, haber kimlik anlaşılabilirliği kategorisinde değerlendirilmiştir.

'Çocuk şoföre' 4 yıl 2 ay hapi

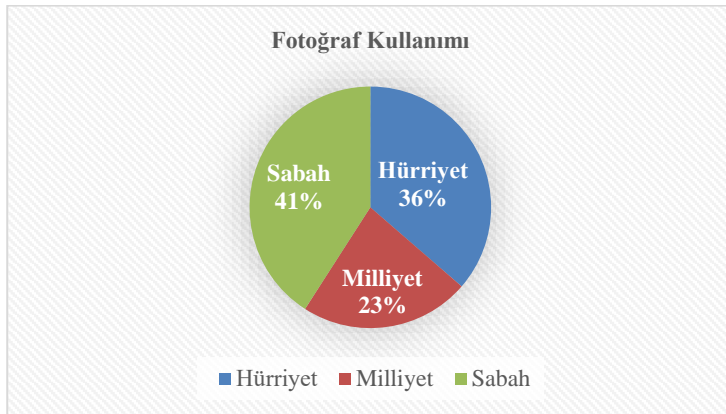

En Çok Oktu

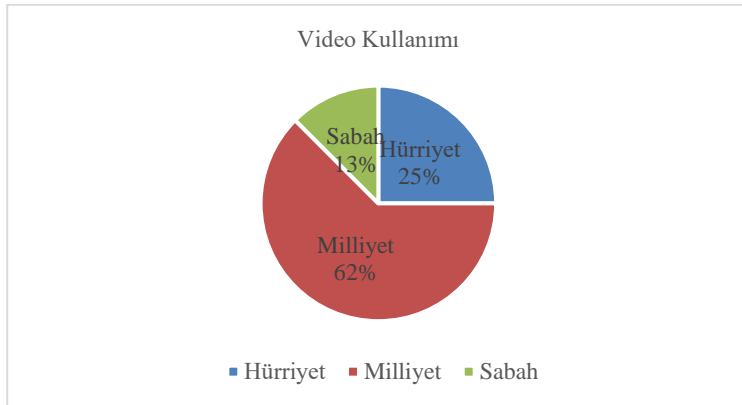
Abone Ol | Google News

Sancaktepe'de babasından habersiz olarak kullandığı minibüs 8 Haziran'da 9 yaşındaki Efe Yağız Tepe ve 4 yaşındaki Elif Nur Dursun'un ölümüne neden olan 13 yaşındaki R.A., 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırıldı.

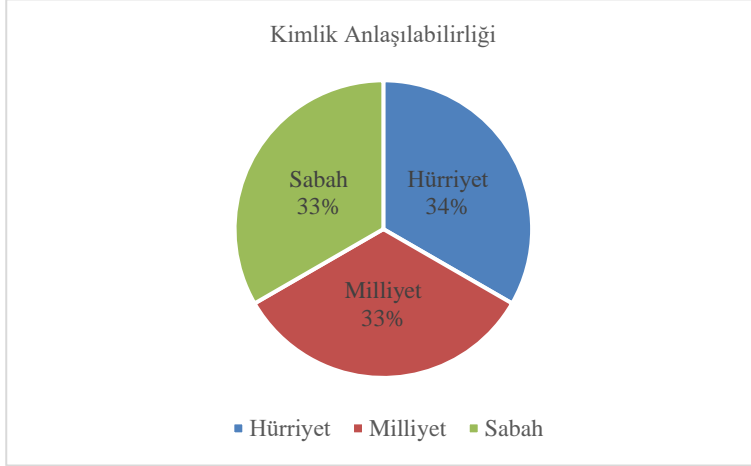
Şekil 4: Fotoğraf Kullanımı

Gazetelerin fotoğraf kullanım yüzdelerinin gösterildiği Şekil 4'e göre, Sabah gazetesinin fotoğraf kullanım oranı yüzde 41, Hürriyet yüzde 36, Milliyet ise yüzde 23'tür. Bu oranlara bakıldığında haberlerin video haber olanı haricinde hepsinde fotoğraf kullanıldığı görülmektedir.

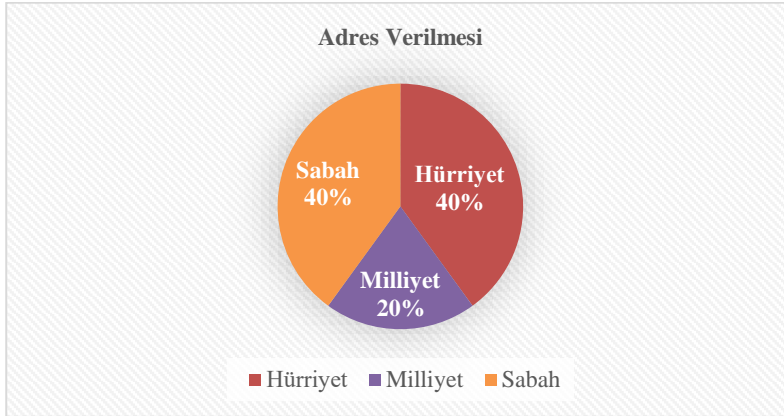
Şekil 5: Video Kullanımı

Şekil 5'te görüldüğü üzere, en fazla video haber yüzde 62'lik bir oranla Milliyet gazetesinde yer almaktadır. Hürriyet gazetesinde yüzde 25, Sabah gazetesinde ise yüzde 13'lük bir dilimle yer almaktadır.

Şekil 6: Kimlik Anlaşılabilirliği

Şekil 6’da kimlik anlaşılabilirliği üzerine, gazetelerin yüzdeleri verilmiştir. Haber metinlerinde isim soy isim bilgilerinin açıkça verilmesi, suça yönelmiş çocuğun ya da birinci derece yakınlarının fotoğraflarının açıkça yer alması, sadece isim veya soy isim kısaltması, açık adres ve anlaşılabilir muhit bilgileri haber aktörlerinin kimliklerinin anlaşılabilir hale gelmesine sebebiyet vermektedir. Buna göre, kimlik anlaşılabilirlik oranları gazetelerde birbirine yakın görünmektedir. Hürriyet yüzde 34, Sabah ve Milliyet gazetelerinin ise yüzde 33 olarak görülmüştür.

Şekil 7: Açık Adres Verilmesi

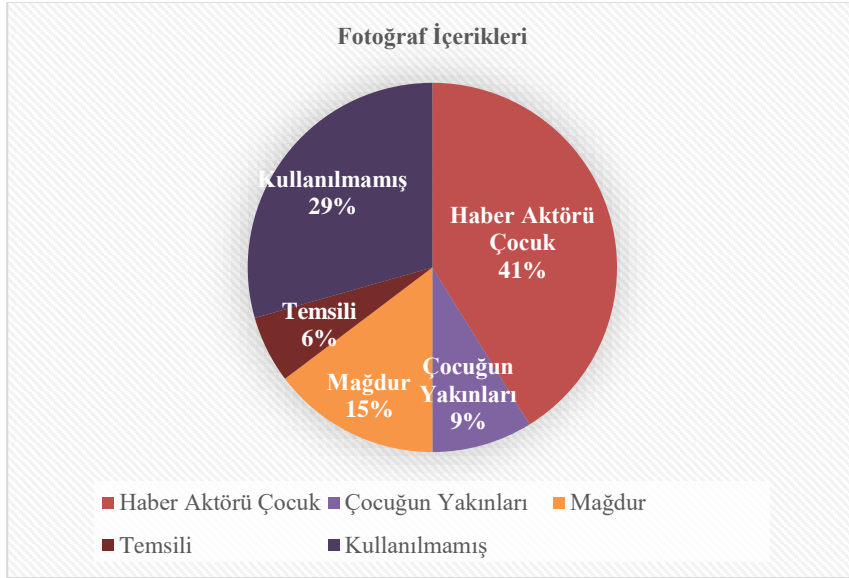
Şekil 7’de açık adresin anlaşılabilirliğini sağlayan haber yüzdeleri gösterilmektedir. Haber metinleri inşa edilirken, spotta ve içerikte adres bilgilerinin açıkça yer alması, suça yönelmiş bireylerin, mağdurların veya her iki tarafın yakınlarının da yer tespiti açısından olumsuz durumlar doğurabilmektedir. Sokak ve daire numarasına kadar verilebilen adres bilgileri, kişilerin hedef olmasına neden olabilmektedir. Açık adres verilmediği halde, herhangi bir mekân, mahalle, sokak tarifi de yine adresin yakın çevre tarafından net şekilde anlaşılmasına neden olmaktadır. Sadece metinlerde değil, fotoğraf ve video karelerinin buğulama yöntemi kullanılmadan açıkça servis edilmesi de aynı problemlere yol açmaktadır. Buna göre, gazetelerde yer alan haber metinlerinde adreslerin anlaşılma yüzdeleri şu şekildedir: Sabah ve Hürriyet gazetesi yüzde 40, Milliyet gazetesi ise yüzde 20’dir.

Tablo 6: Fotoğraf İçerikleri

Fotoğraf İçerikleri	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Haber Aktörü Çocuk	6	3	5	14
Çocuğun Yakınları	2	1	-	3
Mağdur	2	2	1	5
Temsili			2	2
Kullanılmamış	2	4	4	10

Tablo 6’da fotoğraf içerikleri gösterilmektedir. Fotoğraf içeriklerinin belirlendiği kategoride ise, haber aktörü çocuk, çocuğun yakınları, mağdur, temsili fotoğraf ya da kullanılmamış olarak kodlama yapılmıştır. Buna göre, haberlerde haber aktörü suça yönelmiş çocuğun fotoğraflarının kullanıldığı haber sayısı 14 olarak görülmüştür. Mağdurun fotoğrafı 5, çocuğun yakınları ise 3 olarak görülmüştür. Temsili fotoğraf kullanılan haber sayısı ise 2 olarak görülmüştür. Genelde video haberlerin yer aldığı haber sayfalarında ise toplam 10

haberde fotoğraf kullanımı tespit edilmemiştir. Toplam haber sayısının 30'dan fazla olmasının sebebi, aynı haber içerisinde hem mağdurun hem de suça yönelmiş çocuğun fotoğrafı bulunabilmektedir.

Şekil 8: Fotoğraf İçerikleri

Fotoğraf içeriklerinin yüzdeleri Şekil 8'de gösterilmektedir. Buna göre; haber aktörü çocuk yüzde 41, mağdur yüzde 15, çocuğun yakınları yüzde 9, temsili 6 olarak görülmüş, kullanılmayan haber yüzdesi ise yüzde 29 olarak belirlenmiştir. İncelenen tüm haberlerde, konuyla ilgili uzman görüşüne rastlanmamıştır.

Tablo 7: Video İçerikleri

Video İçerikleri	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Sansürlü	2	2	1	5
Sansürsüz	1	3	-	3
Suça Yönelen Çocuk/lar	1	4	-	5
Mağdur	1	1	-	2
Diğer	1	1	-	2

Aynı videoda hem haber aktörü çocuk, ham mağdur hem de diğer kategorisinde değerlendirilen olay anı veya sonrası görüntüler verilebilmektedir. Örneğin, Hürriyet Gazetesi'nin 20 Eylül 2018 tarihli "Şoke eden olay! 10 yaşındaki çocuk komşusunu öldürdü" başlıklı haberinin video içeriğinde, çocuğun kullandığı silah ve mermiye kadar ayrıntı gösterilmiştir.

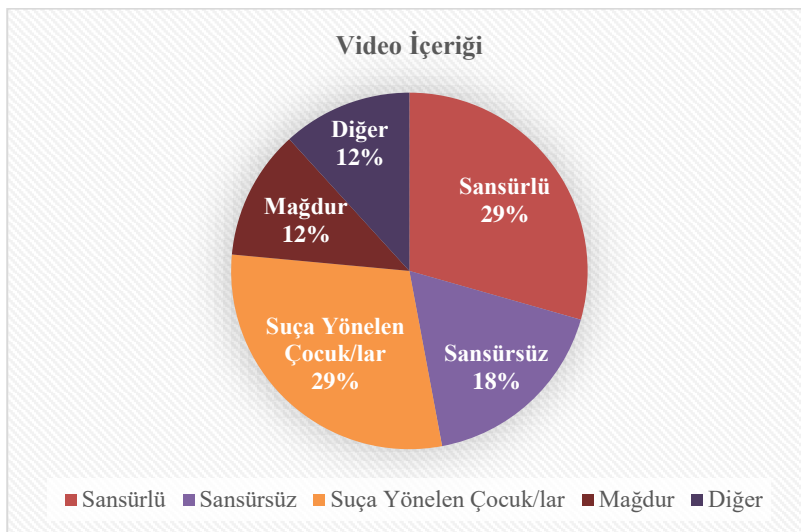

Suça yönelmiş bir çocuk, aynı haber metni içerisinde hem mağdur hem de suçlu kategorisinde yer alabilmektedir. Örneğin Milliyet Gazetesi'nin 11 Eylül 2019 tarihli "Çocuk hırsız yakalayıp önce itiraf ettirdiler sonra dövdüler" başlıklı haberi buna örnek olarak gösterilebilmektedir. "Mahallenin gençleri yakaladı" video başlığı ile ise, 'suçlu' çocuğu yakalayan, döven ve videosunu çeken kişiler adeta başarılı bir iş gerçekleştirmişler gibi övülesi bir anlam yüklenmiştir. Haber metninde, suçlu olarak tanımlanan çocuk, hırsızlık yaptığı gerekçesi ile başkaları tarafından dövülen ve video resminde mavi ceketli olarak görünen

çocuktur. Şiddete başvuran diğer çocukla ilgili herhangi bir yorum ya da bilgiye rastlanmamıştır. Bu tek yanlı bir haber inşa sürecine örnek olarak gösterilebilmektedir.

Milliyet gazetesinin 11 Eylül 2019 tarihli ve “Lisede kantinci çırağı dehşeti; 4 öğrenci yaralı” başlıklı haberinin video içeriğinde, açık adres verilmiştir. Ayrıca olayın gerçekleştiği bir lisede aynı yaş grubunda olan fakat farklı pozisyonlar içerisinde bulunan çocuklar çırak ve öğrenci olarak da keskin bir dille birbirinden ayrılmıştır. Videoda sadece olay yeri gösterilmiştir. Mağdur, suça yönelen çocuğun ya da her iki tarafın da yakınlarının görüntüleri bulunmamaktadır.

Şekil 9: Video İçeriği

Şekil 9’da video içeriklerinin yüzdelerle gösterilmektedir. Elde edilen bulgulara göre, video içeriklerinde yüzde 29’luk oranla en fazla suçla yönelen haber aktörü çocuğun görüntüsü verilmiştir. Yüzde 12 mağdur ve yüzde 12 diğer kategorisi yer almıştır. Diğer kategorisinde, mekân, mahalle, olay yeri görüntüleri bulunmaktadır. Video görüntülerinin yüzde 29’u sansürlü, yüzde 18’i ise sansürlü değildir.

Tablo 8: Haberlerin Dili-Ana Başlıkta

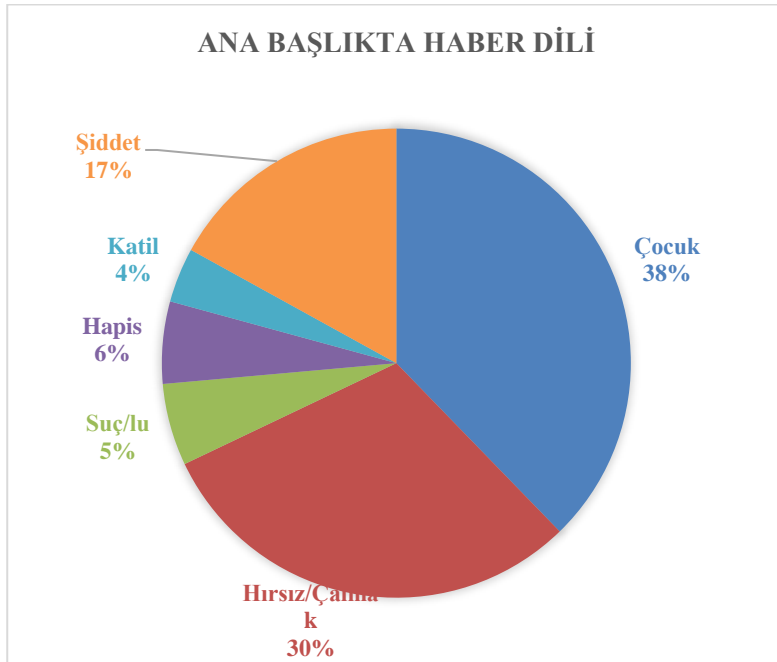
Haberlerin Dili - Ana Başlıkta	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Çocuk	6	5	9	20
Hırsız/Çalmak	3	5	8	16
Suç/lu		1	2	3
Hapis	2	-	1	3
Katil	1	-	1	2
Şiddet İçeriği (Cinayet, Dövme, Dayak, Bıçaklama Vb.)	3	4	2	9

Tablo 8’de ana başlıkta yer alan haber dili çözümlemesi yer almaktadır. Kodlama tablosuna göre ana başlıklarda sayısı aranan kelimeler şunlardır:

- Çocuk
- Hırsız/Çalmak
- Suç/lu
- Hapis
- Katil
- Şiddet İçeriği (Cinayet, Dövme, Dayak, Darp, Vurma, Bıçaklama vb.)

Buradan hareketle elde edilen bulgular şu şekildedir: Toplam 30 haberin ana başlıklarında, çocuk kelimesi 20, hırsız/çalmak kelime ve fiili 16, şiddet içerikli kelimeler 9, suç/lu kelimesi 3, hapis kelimesi 3, katil kelimesi ise 2 kere geçmiştir. Şiddet içerikli kelimeler kodunda, cinayet, dövme dayak, darp, vurma, bıçaklamak vb. kelimeler dikkate alınmıştır. Suç/lu kelimesi ise, yasadaki suç ya da suçlu kelimesi değil, suçla yönelen çocuğu suçlu olarak gören ve eylemi ‘suç’ olarak atfeden anlayışla yazılan başlıklarda dikkate alınmıştır.

Örneğin, Hürriyet gazetesinin 9 Ocak 2018 tarihli “Çocuk Katillerin 15 Yaşında Olanına 17 Yıl” başlıklı haberinde, çocuğu direkt ‘katil’ olarak nitelendiren bir başlık alınması çalışma kapsamında dikkate değer örnekler arasında yer almaktadır. Milliyet gazetesinin 11 Eylül 2019 tarihli video haberi ise, “Suç Makineleri Uslanmıyor” başlığı ile servis edilmiştir. Bu amaçla suçla yönelen çocuğu, ‘suç makinesi’ betimlemesi ile ifade eden başlıkta suç/lu kelimesi kodlamada yer almıştır.

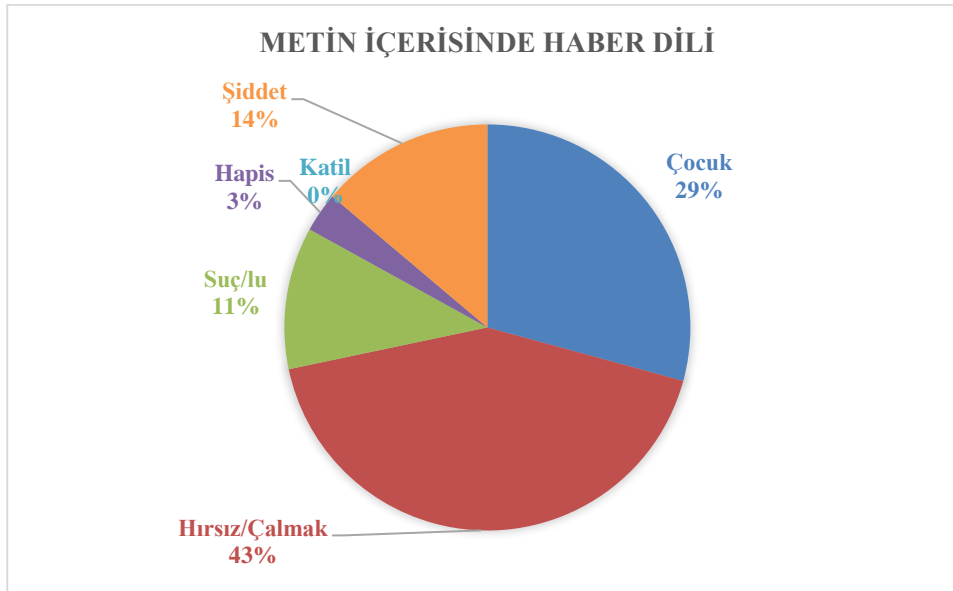
Şekil 10: Ana Başlıkta Haber Dili

Şekil 10'da ana başlıkta çözümlenen haber dili yüzdeleri gösterilmektedir. Buna göre, çocuk kelimesi 20 haber ana başlıklarında yüzde 38'lik bir oranla en fazla kullanılan kelime olarak saptanmıştır. Hırsız/Çalmak kelime ve fiili yüzde 30, şiddet içerikli kelimeler yüzde 17, hapis yüzde 6, suç/lu yüzde 5 ve katil kelimesi ise yüzde 4 olarak bulunmuştur.

Tablo 9: Metin İçerisinde Haber Dili

Haberlerin Dili - Metin İçerisinde	Hürriyet	Milliyet	Sabah	Toplam
Çocuk	12	42	39	93
Hırsız/Çalmak	24	49	62	135
Suç/lu	9	13	14	36
Hapis	8	-	2	10
Katil	-	-	-	-
Şiddet İçeriği (Cinayet, Dövme, Dayak, Bıçaklama Vb.)	8	17	19	44

Tablo 9'da metin içerisinde çözümlenen haber dili çözümlemesi gösterilmektedir. Aranılan kelimeler, ana başlıkta aranılan kelimelerle aynı seçilmiştir. Buna göre, haber metinlerinin içerisinde, çocuk, hırsız/çalmak, suç/lu, hapis, katil, şiddet içeriği (Cinayet, Dövme, Dayak, Darp, Vurma, Bıçaklama vb.) taranmıştır. Elde edilen verilere göre, 30 haber metinlerinin içerisinde en fazla hırsız/çalmak kelime ve fiili 135 defa olmak üzere kullanılmıştır. Takip eden çocuk kelime sayısı ise 93'tür. Şiddet içerikli kelimeler 44, suç/lu kelimeleri 36 ve hapis kelimesi ise 10 defa kullanılmıştır. Katil kelimesi ana başlıkta yer almış olsa da haber metni içerisinde kullanılmadığı görülmüştür.

Şekil 11: Metin İçerisinde Haber Dili

Şekil 11'de metin içerisinde çözümlenen haber dili yüzdelik dilimleri gösterilmektedir. Elde edilen bulgulara göre, metin içerisinde en fazla yüzde 43'lük dilim ile hırsız/çalmak kelime ve fiili kullanılmıştır. Çocuk kelimesi yüzde 29, şiddet içerikli kelimeler yüzde 14, suç/lu kelimesi yüzde 11, hapis kelimesi yüzde 3'lük bir dilimle kullanılmıştır. Katil kelimesi ise metin içerisinde yer almamıştır.

Katil kelimesinin sadece bir defa ana başlıkta geçmesinin nedenlerinden birisi, ana başlıkta okuyucu yani internet kullanıcısının dikkatini hızlı şekilde çekme amacı olarak görülebilmektedir. Haber metinlerinde ana başlık ve spotta yer alan cümle, kelime ve diğer ifadeler okuyucuyu internet ortamında bir kullanıcı olarak haber metni içerisine çekmeyi ve dolayısıyla tıklanmayı sağlamaktadır. Ayrıca, katil kelimesinin metin içerisinde geçmemesi, çocukların en fazla hırsızlığa yönelmiş olması sebebi ile de açıklanabilmektedir.

4. SONUÇ

Dijital gazetecilik pratikleri sosyal medya araçlarının da yaygın kullanımı ile birlikte daha fazla dolaşımda olan haber içerikleri ile değişikliğe uğramıştır. Haberlerin inşâ süreçlerinde kullanılan dil, görsel, işitsel ve diğer multi medya içerikleri sadece haber sitesinin web sayfasında değil aynı zamanda bireylerin kişisel hesap ve diğer mecralarda da yayılım hali göstermektedir. Durum böyle olunca, haberlerin insan odaklı inşâ süreçleri hiç olmadığı kadar önemli hale gelmektedir. Çünkü kitle iletişim araçlarının yer, zaman, yaş ve cinsiyet fark etmeksizin kişisel araç haline gelmesi haberlere erişim hızı ve kolaylığı da sağlamaktadır.

Buradan yola çıkarak, dijital medyada yer alan suça itilmiş çocuklarla ilgili haberlerin çocuk odaklı yazılıp yazılmadığı ortaya konmaya çalışılmıştır.

2017-2020 yıllarına ait ve en fazla tıklanma sayısına sahip olan Milliyet, Hürriyet ve Sabah gazetelerinin çevrimiçi versiyonlarında yer alan 30 haberin nitel ve nicel içerik analizi yapılmıştır. Bu bağlamda belirlenen 9 kategori şu şekilde oluşturulmuştur:

- 1.Haber Sayıları
- 2.Haber Konuları
- 3.Haber Kaynakları
- 4.Haberlerin Tutumu
- 5.Haber İçeriği (Fotoğraf/Video Kullanım Oranı)
- 6.Fotoğraf İçerikleri
- 7.Video İçerikleri
- 8.Haberlerin Dili-Ana Başlıkta
- 9.Haberlerin Dili-Metin İçerisinde

Araştırmada cevabı aranan sorularla mutabık oluşturulan kategori sonuçları, her başlık altında nitel ve nicel olarak değerlendirilmiştir. Haber konuları başlıklı kodlama tablosunda, hırsızlık, cinayet, şiddet ve diğer kategorileri belirlenmiştir. Haberlerin anlam ve bağlamından çıkarılarak oluşturulan bu tabloya göre en fazla haber konusu 30 haberde 20 olarak hırsızlık suçunun olduğu görülmüştür. Cinayet 6, şiddet 3 ve diğer kategorisinde ise 1 haber yer almıştır.

Haber kaynakları başlığında ise, haberlerin inşa süreçlerinde genel geçer kaynaklar arasında yer alan ajanslar, muhabir, diğer ve belirlenemedi olarak kategoriler oluşturulmuştur. Buna göre haberlerin 22 tanesi ajans, 6'sı muhabir ve 1'i diğer olarak tespit edilmiştir. 1 haberin ise kaynağı belirlenememiştir.

Haberlerin tutumu başlığı altında, gazetelerin çocuk odaklı habercilik anlayışı ile ilgili karnesini ortaya koymaya yardımcı olan tabloda haberlerin olumlayan, olumsuzlayan ve nötr olma durumları incelenmiştir. Buna göre, haber aktörü çocukları olumlayan herhangi bir habere rastlanmamıştır. Bu sonuç, haberlerin konusunun suçla ilgili olması nedeniyledir. Çocukları olumsuzlayan haber sayısı 26, nötr ise 4 olarak belirlenmiştir.

Haber içeriklerine bakıldığında ise, fotoğraf kullanımı 22, video kullanımı 8 olarak tespit edilmiştir. Bu içeriklerde kimlik anlaşılabilirliği 3, adres verilmesi ise 5 olarak görülmüştür.

Fotoğraf içeriklerinde haber aktörü çocuğun kullanım sayısı 14, çocukların yakınlarının 3, mağdurun 2, temsili görsel kullanım 2, hiç görsel bulunmayan haber sayısı ise 10 olarak belirlenmiştir.

Video içeriklerinde sansürlü görüntü sayısı 5, sansürsüz 3, suça yönelen çocuk/ların görseli 5, mağdurun 2 ve diğer kategorisinde 2 görsel kullanılmıştır.

Haberlerin ana başlıktaki diline bakıldığında en fazla vurgunun çocuk kelimesinde olduğu görülmektedir. 20 çocuk, 16 hırsız/çalmak kelimeleri, suç/lu 3, hapis 3, katil 2, şiddet içerikli kelimelerin ise 9 kere geçtiği görülmüştür.

Metin içerisinde haber diline bakıldığında ise, çocuk kelimesi 93, hırsız/çalmak kelimeleri 135, hapis kelimesi 36, katil 10, şiddet içerikli kelimeler ise 44 defa geçmiştir.

Buradan yola çıkarak, araştırmada elde edilen bulgulara göre, çocuk odaklı habercilik anlayışının dijital habercilikte inşa edilen metin ve görsellerde zayıf olduğunu tespit etmek mümkündür. Çocukların hırsız, suçlu, katil olarak damgalayıcı ifadelerden kaçınılmadığı görülmüştür. Çocukların katil, hırsız, suçlu ve benzeri damgalayıcı kelimelerde anıldığı belirlenmiştir. Haber içeriklerinde özellikle haber aktörünün çocuk olduğu tekrarlanarak vurgulanmıştır.

Nihai sonuç olarak, haberlerin tutumunun çocuk tarafı olmadığı görülmüştür. Suça itilmiş çocukların, kimlik, adres verilerek ve olaya ilişkin ayrıntılı bilgilerle olguların yeniden üretilmesi medya temsili açısından olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Haberlerde haber aktörü çocukların kendilerini savunma ya da açıklamalarına yer verilmediği görülmüştür. Konuyla ilgili uzman görüşü bulunmamaktadır.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında, dijital çağda yapılan gazetecilik pratiklerinin çocuk odaklı yaklaşımlarının geliştirmeleri gerektiğini söylemek mümkündür. Haberlerin temsilleri ile ilgili eğitimlerin yaygınlaştırılması önerilmektedir. Ayrıca, haberlerin sadece web sayfalarında kalmadığı dakikalar hatta saniyeler içerisinde internette birçok farklı mecrada dolaşıma girdiği sürekli hatırdadır bulundurulmalıdır. Çocukların ayrıştırıcı olarak ifade edilişleri yerine nötr ve farklı durum analizleri ile haberlerin oluşturulması ve yayınlanması önerilmektedir. Çocukların gelecek yaşamdaki konuları ve sosyal gerçekliklerinin zedelenme tehlikeleri de göz önünde bulundurulmalıdır. Vivienne Reding'in de hatırlattığı gibi, "Tanrı affeder, internet affetmez."

KAYNAKÇA

Alankuş, S (2007). "Önsöz Neden Çocuk Odaklı Habercilik Kitabı", Hazırlayan: Sevda Alankuş, Çocuk Odaklı Habercilik, İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Alankuş, S. (2007). Çocuk Hakları Ve Gazetecilik Uygulamaları, Hak Temelli Perspektif Unicef, Dublin Teknoloji Enstitüsü.

Aries P. "L'enfant Et La Vie Familiale Sous L'ancien Regime", Editions du Seuil, Paris, 1973: 29-74.

Bilgin, N. (2006). Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi, Teknikler ve Örnek Çalışmalar, Siyasal Kitabevi, Ankara.

Cangöz, İ. (2007). "Haberde Çocuk Birey", Hazırlayan: Sevda Alankuş, Çocuk Odaklı Habercilik, IPS İletişim Vakfı Yayınları, İstanbul.

Değirmencioğlu, S. (2007). "Çocuk Hakları Penceresinden Basın: Eleştirel, Katılımcı ve Yapıcı Bir Bakış", Hazırlayan: Sevda Alankuş, Çocuk Odaklı Habercilik, İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Değirmencioğlu, S. (2010). "Medyada Çocuk Emeği ve Reklamın Çocuk İşçileri", Türkiye'de Çocuk Emeği, Der. Kemal İnal, İstanbul: Ütopya.

İnal, A. (1995). "Yazılı Basın Haberlerinde Yapısal Yanlılık Sorunu", Toplum ve Bilim, Sayı: 67:111-134.

Karakehya, H. (2013). "Yazılı Haber Medyasında Suçun Temsili", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.71(1):731-744, İstanbul.

Salman, U.A. (2019). Haberde Çocuk-Çocuk Odaklı Habercilik El Kitabı, IPS İletişim Vakfı Yayınları, İstanbul.

Yararlanılan İnternet Kaynakları

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/10-yasindaki-cocuk-silahli-saldiri-duzenlendi-1-olu-40962989> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/115-bin-liralik-ziynet-esyasi-hirsizligi-suphelisi-kadınlar-ve-cocuk-kamerada-41586591> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/5-lira-calan-cocugun-10-yil-hapsi-istendi-40482017> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/ankarada-motosikletli-kapkac-suphelileri-yakalandi-41567469> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/cocuk-katillerin-15-yasinda-olanina-17-yil-40705004> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/cocuk-sofore-4-yil-2-ay-hapis-40670228> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/kucuk-hirsizlar-kamerada-biri-gozculuk-yapti-ikisi-boyle-caldi-41583014> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/oyun-cinayetini-anlattı-once-bicakladim-sonra-tampon-yaptim-40942863> Erişim Tarihi: 08.09.2020

<https://www.hurriyet.com.tr/video/3-cocuk-caldıkları-guvenlik-kamerasına-yansidi-41583058> Erişim Tarihi: 08.09.2020

- <https://www.hurriyet.com.tr/video/3-cocuk-caldiklari-guvenlik-kamerasina-yansidi-41583058> Erişim Tarihi: 08.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/gundem/13-yasindaki-cocuktan-bir-saat-arayla-2nci-soygun-6204928> Erişim Tarihi: 11.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/gundem/calmak-istedikleri-otomobilin-yanlislikla-kornasina-basınca-yakalandilar-6210450> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/gundem/corona-virusu-firsat-bilip-iki-dakikada-8-bin-tl-lik-hirsizlik-yaptilar-6178719> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/gundem/dehset-apartmani-annesini-aldattigini-dusundugu-babasini-6038430> Erişim Tarihi: 11.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/gundem/ortaligi-birbirine-kattilar-polisi-alarma-gecirdiler-2619652> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/gundem/yuzunu-kapatan-cocuk-hirsizi-olay-yerinde-biraktigi-ayakkabi-izi-yakalatti-2576176> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/milliyet-tv/baba-oyaladi-kucuk-cocuk-caldi-video-4658765> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/milliyet-tv/bir-ayda-tam-40-kez-video-3136587> Erişim Tarihi: 09.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/milliyet-tv/cocuk-hirsizi-yakalayip-once-itiraf-ettirdiler-sonra-dovduler-video-4693056> Erişim Tarihi: 09.09.2020
- <https://www.milliyet.com.tr/milliyet-tv/lisede-kantinci-ciragi-dehseti-4-ogrenci-yarali-video-4643011> Erişim Tarihi: 10.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/dunya/2020/04/02/yasi-10-suc-kaydi-473-kucuk-suclu-ve-ailesi-yakalandi> Erişim Tarihi: 13.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/guney/2018/03/21/agabey-katili-cocuga-10-yil-hapis-cezasi> Erişim Tarihi: 13.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/istanbul/2020/06/17/cocuklarin-bisiklet-hirsizligi-kamerada> Erişim Tarihi: 13.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/istanbul/2020/07/03/ozel-istanbulda-cocuk-hirsizin-lokantayi-korkuyla-soydu-gu-anlar-kamerada> Erişim Tarihi: 13.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/video/yasam/cocuk-hirsizlerin-hayir-parasini-caldigi-anlar-kamerada>
- <https://www.sabah.com.tr/yasam/2017/11/19/karakol-bahcesinde-13-yasindaki-cocuk-14-yasindaki-cocugu-vurdu?paging=5> Erişim Tarihi: 12.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/yasam/2018/03/05/onlarca-ayakkabi-calan-cocuk-hirsiz-yakalandi> Erişim Tarihi: 13.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/yasam/2018/03/29/cocuk-hirsizi-yakalayip-once-itiraf-ettirdiler> Erişim Tarihi: 13.09.2020
- <https://www.sabah.com.tr/yasam/2020/09/20/12-yasindaki-cocuk-kardesinin-olumune-neden-oldu> Erişim Tarihi: 13.09.2020